

ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای

اوراق گام و فکتورینگ

سیدامیرحسین موسوی
AmirHoseinMousavi@ut.ac.ir

آبان ۱۴۰۴

در یک نگاه

➤ تأمین مالی زنجیره‌ای

➤ اوراق گام

➤ فکتورینگ

تأمین مالی زنجیره‌ای

تأمین مالی زنجیره ای چیست؟

- به کارگیری روش ها، عملیات تأمین مالی و کاهش ریسک در جهت بهینه سازی مدیریت سرمایه در گردش و نقدینگی جریان یافته در فرایندها و مبادلات **زنجیره تأمین** است.
- پیرویک رویداد واقعی (مانند سفارش خرید، صدور سیاهه، سند دریافتی یا سایر مطالبات و فرایندهای پیش از بارگیری و پس از بارگیری) در زنجیره تأمین راه اندازی می شود.

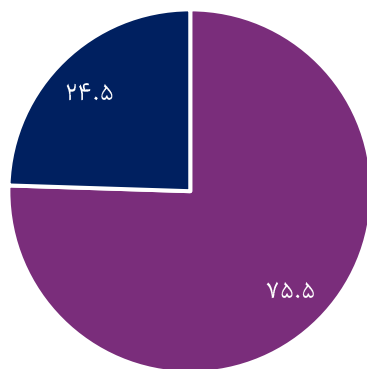

چرا باید از ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای استفاده کرد؟

ناترازی‌های موجود در بخش حقیقی و بازار پول

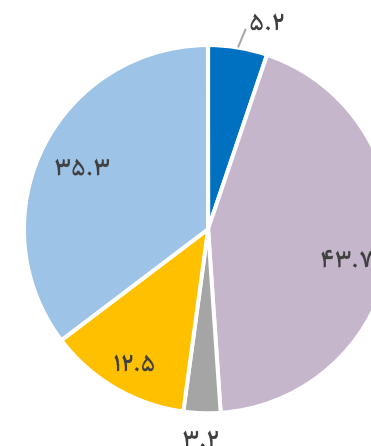
- انتقال ناکارایی‌های بخش عمومی و حقیقی اقتصاد به بازار پول، ناترازی بانک‌ها و لزوم بهینه‌سازی تخصیص منابع

سهم تسهیلات پرداختی به تفکیک بخش‌های اقتصادی طی ۵ ماهه ابتدایی ۱۴۰۴

صاحبان کسب و کار حقوقی و غیر حقوقی ■ مصرف کننده نهایی (خانوار) ■

سهم تسهیلات پرداختی به تفکیک صاحبان کسب و کار طی ۵ ماهه ابتدایی ۱۴۰۴

کشاورزی ■ صنعت و معدن ■ مسکن و ساختمان ■ بازرگانی ■ خدمات ■ متفرقه ■

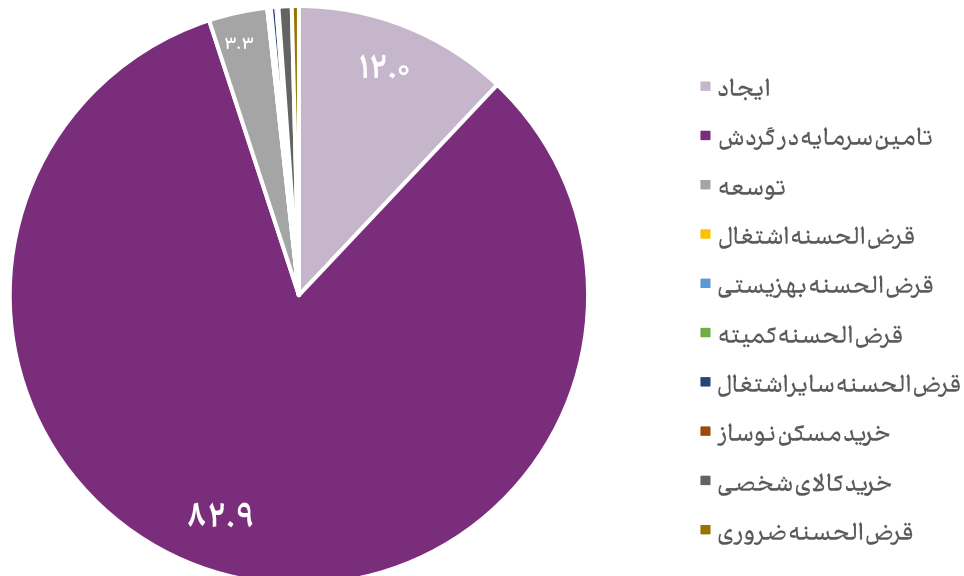

چرا از ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای باید استفاده کرد؟

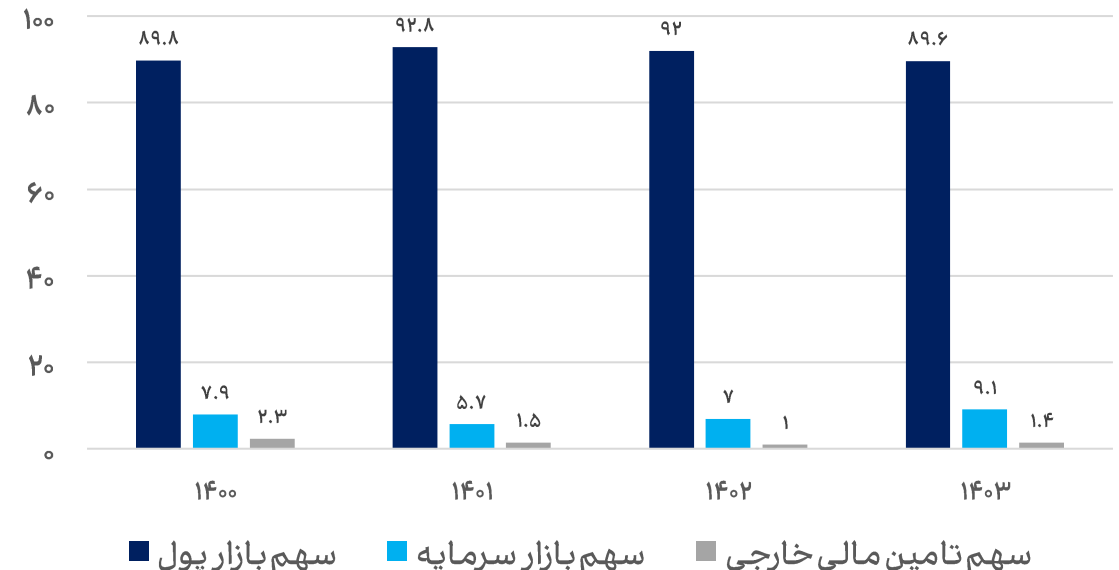
رفع موانع تأمین سرمایه در گردش سالم و پایدار واحدهای تولیدی

- تنگنای اعتباری بنگاه‌ها ناشی از شرایط تورمی و تحولات نرخ ارز و تنگنای ارزی
- تنگنای اعتباری بنگاه‌های اقتصادی در شرایط اجرای سیاست کنترل مقداری ترازنامه بانک‌ها
- نقش کمرنگ بازار سرمایه در تأمین مالی اقتصاد

سهم اهداف تسهیلات پرداختی به صاحبان کسب و کار طی ۵ ماهه ابتدایی ۱۴۰۴

سهم بازارهای مختلف از کل تأمین مالی (درصد)

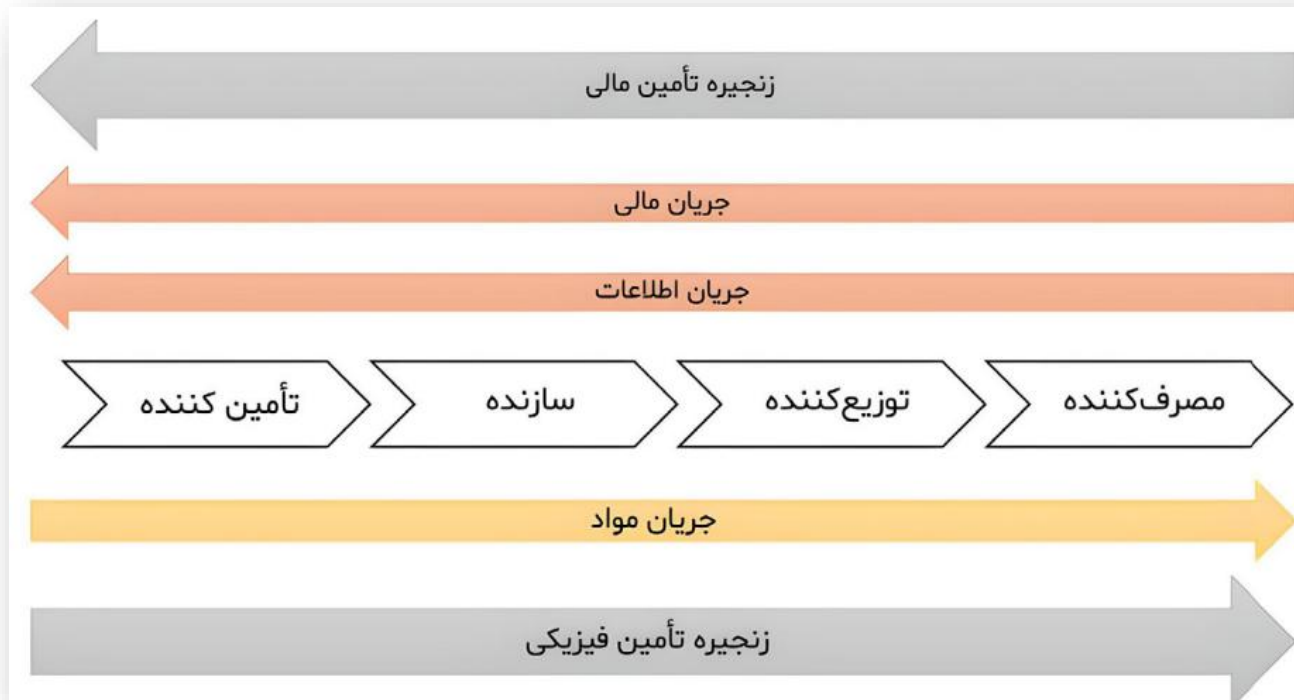

اهداف تأمین مالی زنجیره‌ای

- بهینه سازی سرمایه در گردش در کل زنجیره
- تأمین نیاز نقدینگی بنگاه‌های تولیدی
- افزایش کارایی ارتباط میان اجزای زنجیره تأمین کالا
- افزایش پایداری زنجیره تأمین
- کاهش هزینه تمام شده محصول و افزایش سودآوری شرکت‌ها
- بهبود ترازنامه و جریان مالی شرکت‌ها

جریان داخلی زنجیره تأمین

- درون زنجیره تأمین سه جریان موازی وجود دارد:

جریان کالا و خدمات

خدمات و محصولاتی موجود میان تأمین کنندگان و خریداران درون زنجیره تأمین؛

جریان اطلاعات: آغازگر جریان فیزیکی کالا، خدمات و تراکنش های مالی؛

مانند سفارش های خرید، اطلاعات موجودی انبار، صورت حساب ها و تأییدیه های پرداخت؛

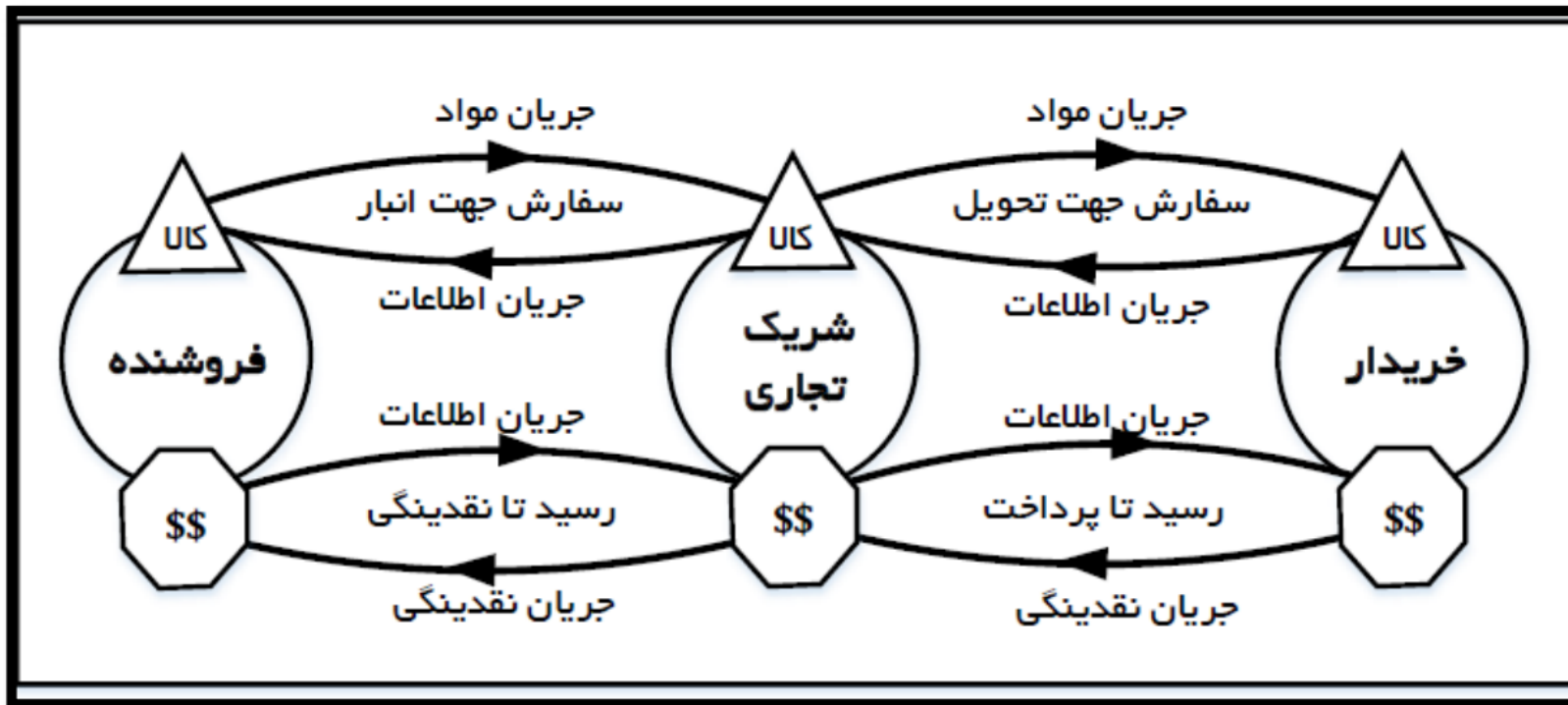
جریان مالی:

پرداخت های بین اعضای زنجیره

ساختار عمومی زنجیره تأمین

- مدیریت مالی زنجیره تأمین طیف متنوعی از فعالیت های مدیریتی یک شرکت و تراکنش های خرید، فروش و پرداخت برای کالا و خدمات را شامل می شود.
- تدوین چارچوب های قراردادی، ارسال سفارش خرید و صورت حساب، تطبیق کالاهای ارسالی و دریافتی، کنترل و نظارت امور مالی مانند جمع آوری مبالغ نقدی، مدیریت سرمایه در گردش و مدیریت ریسک از جمله امور مورد توجه در مدیریت مالی زنجیره تأمین است.

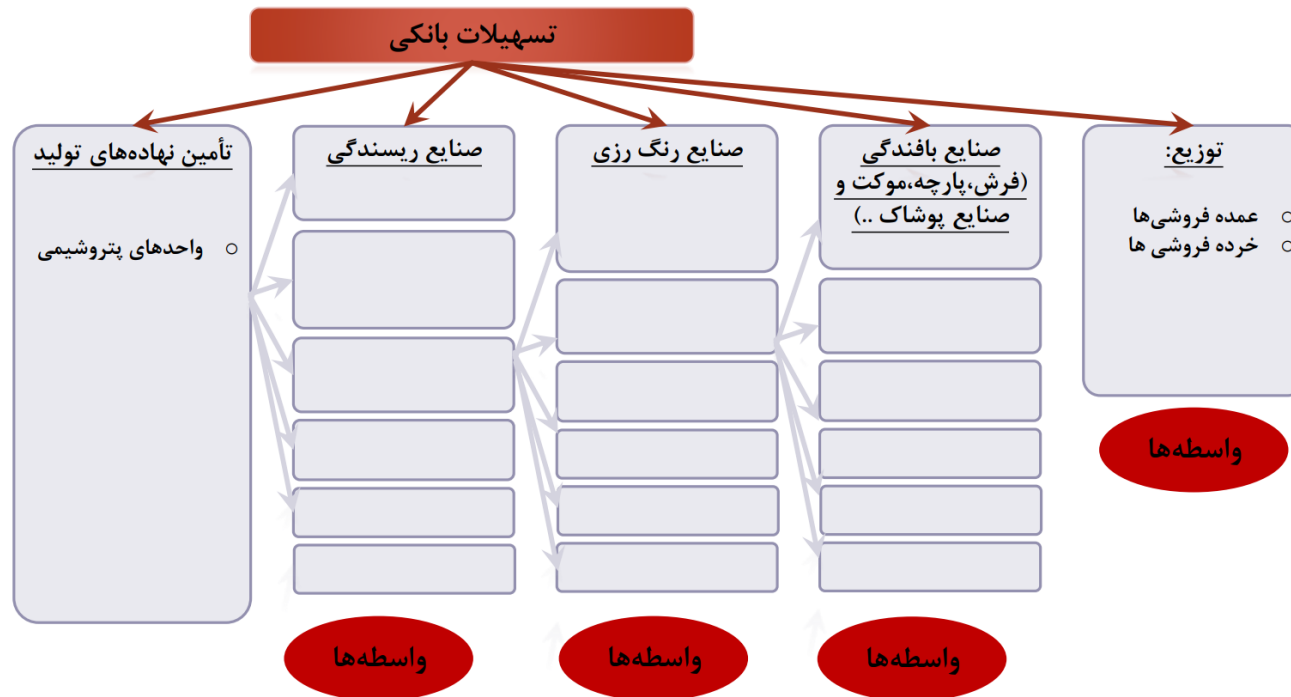

ساختار سنتی تامین مالی سرمایه در گردش

معایب ساختار فعلی

- ضرورت تأمین وثایق معتبر برای دریافت تسهیلات از بانک ها جهت خرید مواد اولیه؛
- فرایند زمان برد دریافت تسهیلات بانکی سرمایه در گردش؛
- دشوار بودن دسترسی بنگاه های کوچک و متوسط به تسهیلات سرمایه در گردش؛
- پرهزینه بودن تأمین مالی از بازارهای غیررسمی؛
- فقدان ابزارها و بازارهای مالی مناسب برای تها تر مطالبات و بدهی های بنگاه ها؛

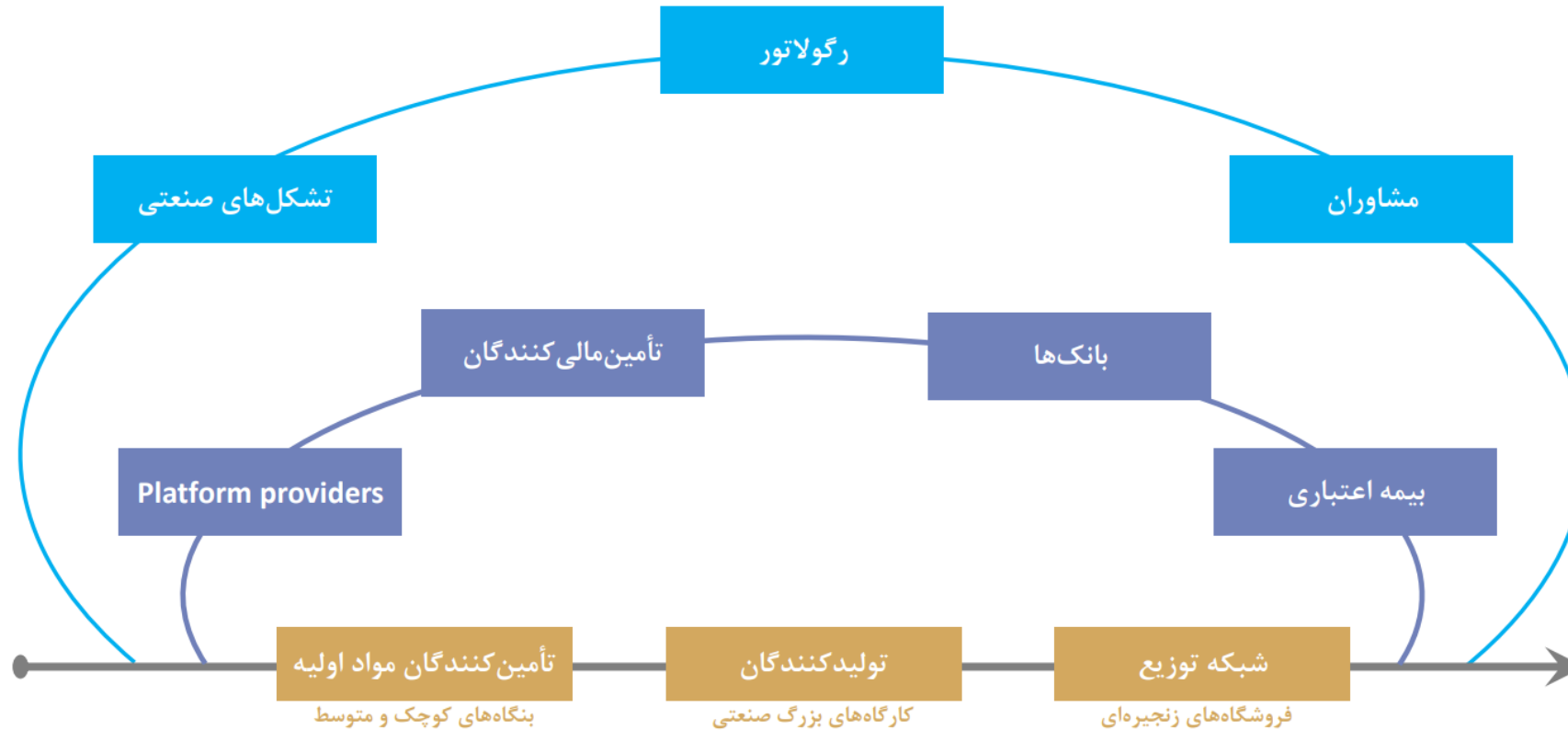

➤ ساختار فعلی تأمین سرمایه در گردش، بنگاه های اقتصادی به ویژه SME ها را با تنگنای مالی مواجه کرده است.

اکوسیستم تامین مالی زنجیره تامین

(SupplyChainFinance_SCF)

- تأمین مالی مبتنی بر جریان واقعی کالا و خدمت و تأمین اعتبار در طول زنجیره جایگزین شیوه سنتی «پرداخت تسهیلات مستقیم و به پشتوانه دارایی» می شود.

مزیت های توسعه زنجیره های تأمین یکپارچه و توسعه تأمین مالی زنجیره ای (SCF)

برای بانک ها

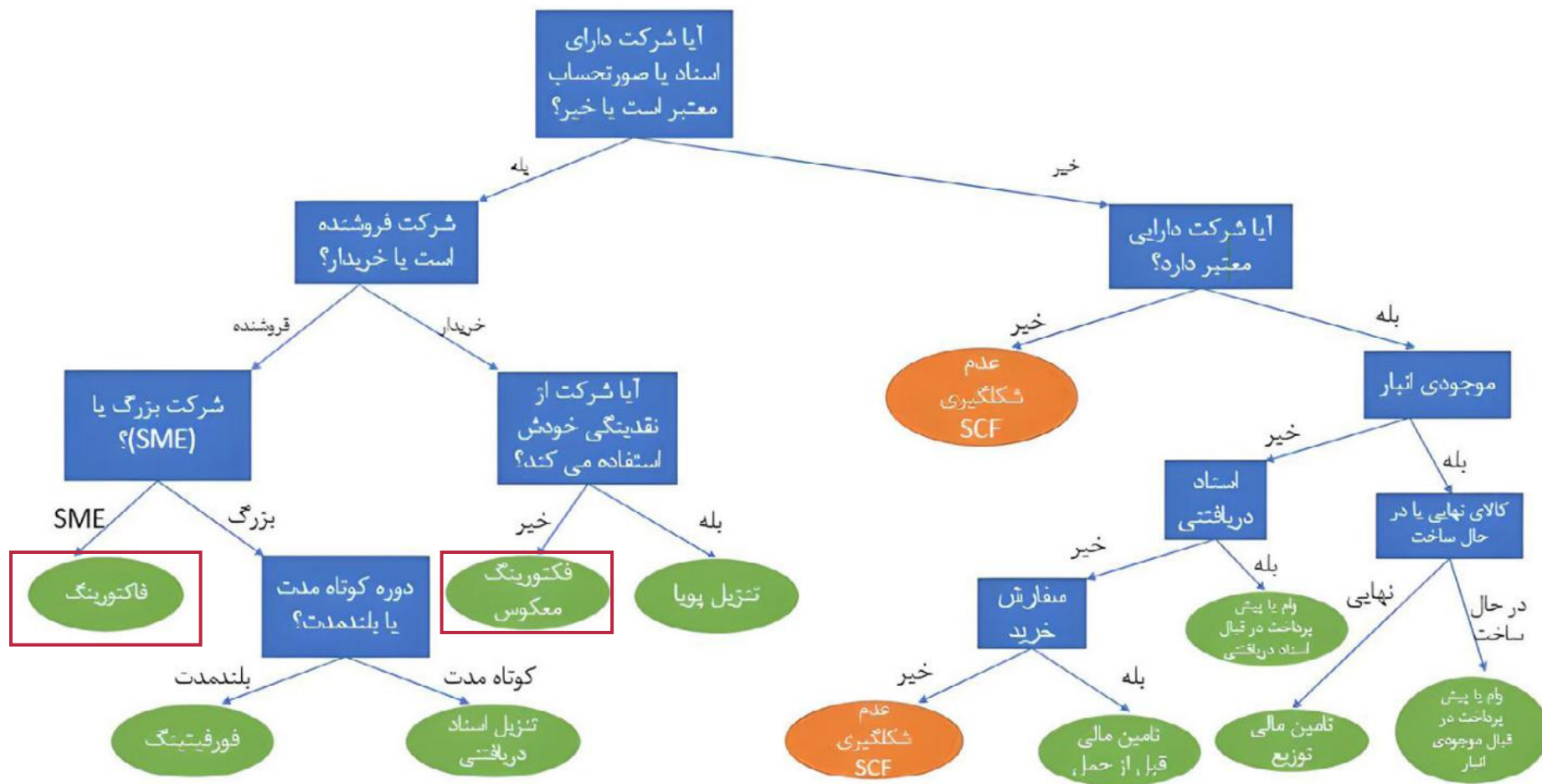
- کاهش مطالبات غیرجاری بانک ها
- بهبود جریان درآمدی بانک ها و افزایش درآمدهای کارمزدی
- پایدارسازی ترازنامه بانک ها

برای بنگاه ها

- امکان استفاده از روش های تعهدی برای تأمین مالی
- تسریع و تسهیل فرایند تأمین مالی سرمایه در گردش
- کاهش نیاز به دریافت تسهیالت جدید سرمایه در گردش
- تقویت روابط پایدار بین تولیدکننده و تأمین کننده
- کاهش هزینه مالی و کاهش هزینه تمام شده محصول

شیوه تصمیم گیری در خصوص به کارگیری انواع ابزارهای SCF

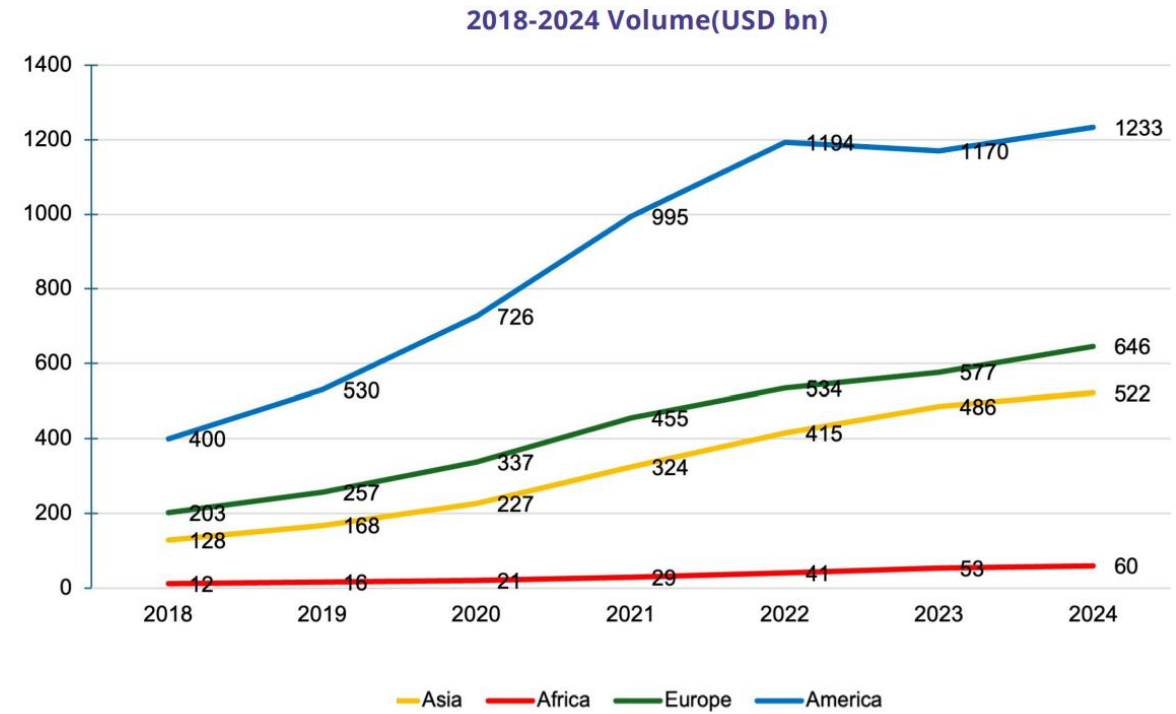
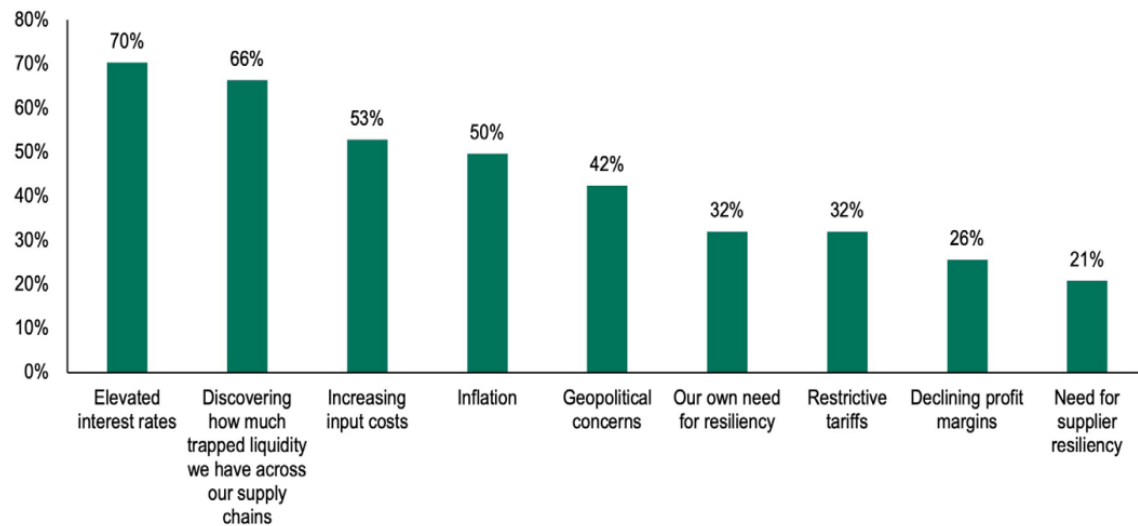

ارزش معاملات SCF و درصد پذیرش بر حسب فعالیت های اقتصادی در جهان (درصد)

حجم تامین مالی زنجیره ای جهان در سال ۲۰۲۴ بالغ بر ۲۴۶۲ میلیارد دلار برآورد می شود.

Figure 4. What factors have had the biggest impact on your attitude towards working capital management?

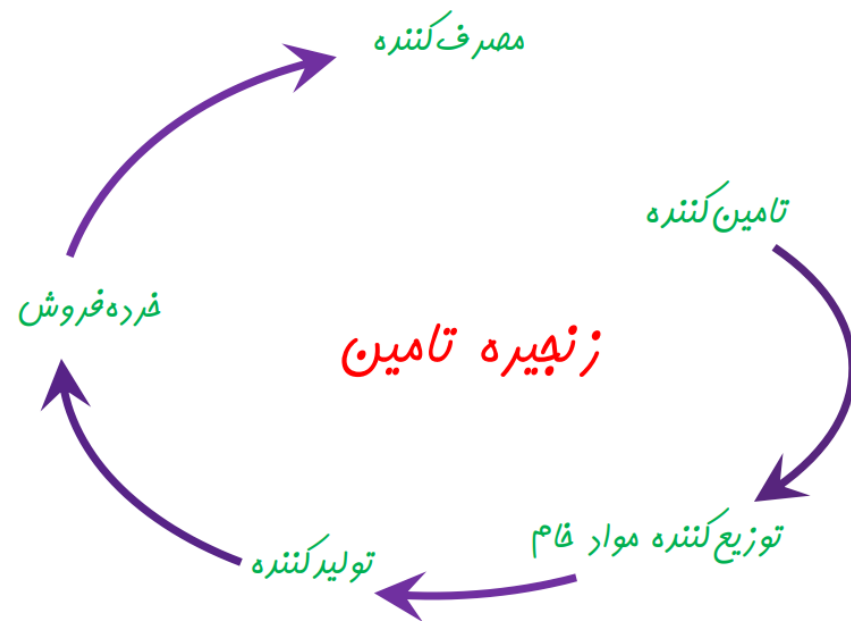
اوراق گام

اوراق گام

یک ابزار تامین مالی کارآمد برای بنگاه های اقتصادی است که با استفاده از آن می توان سرمایه در گردش بنگاه های اقتصادی را بدون آثار تورمی تامین کرد.

مرحله (۶): سررسید اوراق
 ابتدا، متعهد اوراق، وجه را به بانک پرداخت می کند.
 سپس با توجه به شرایط مرحله پنج، دو حالت وجود دارد:
 دارنده اوراق، وجه را از بانک (در صورتی که اوراق همچنان در بازار پول باشد) یا از بورس (در صورت انتقال به بورس) دریافت می کند.

فرایند انتقال و تسویه اوراق گام

- بر اساس مصاحبه اخیر شیرجیان، معاون سیاست گذاری پولی بانک مرکزی در حال حاضر حلقه اول ۵۰ درصد می تواند در بازار سرمایه تنزیل شود، حلقه دوم و حلقه سوم نیز ۵۰ درصد در هر بار اوراق گامی که بر اساس میزان مانده اوراق در دست متقاضی است.

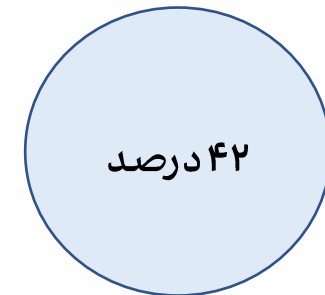

نرخ های تنزیل اوراق گام

- اوراق گام با توجه به نرخ بازار تنزیل می شود که بهای تمام شده در حال حاضر حدود ۴۲ درصد است.

کارمزدهای اوراق گام

کارمزد صدور (بر عهده متعهد)	وفق کیفیت وثایق حداکثر ۲.۲۵ درصد مبلغ در سال
کارمزد انتقال (بر عهده متقاضی انتقال دهنده)	حداکثر یک در هزار مبلغ اوراق قابل انتقال
کارمزد خرید دین	-
کارمزد ابطال	حداکثر نیم در هزار

هزینه تمام شده تنزیل اوراق گام

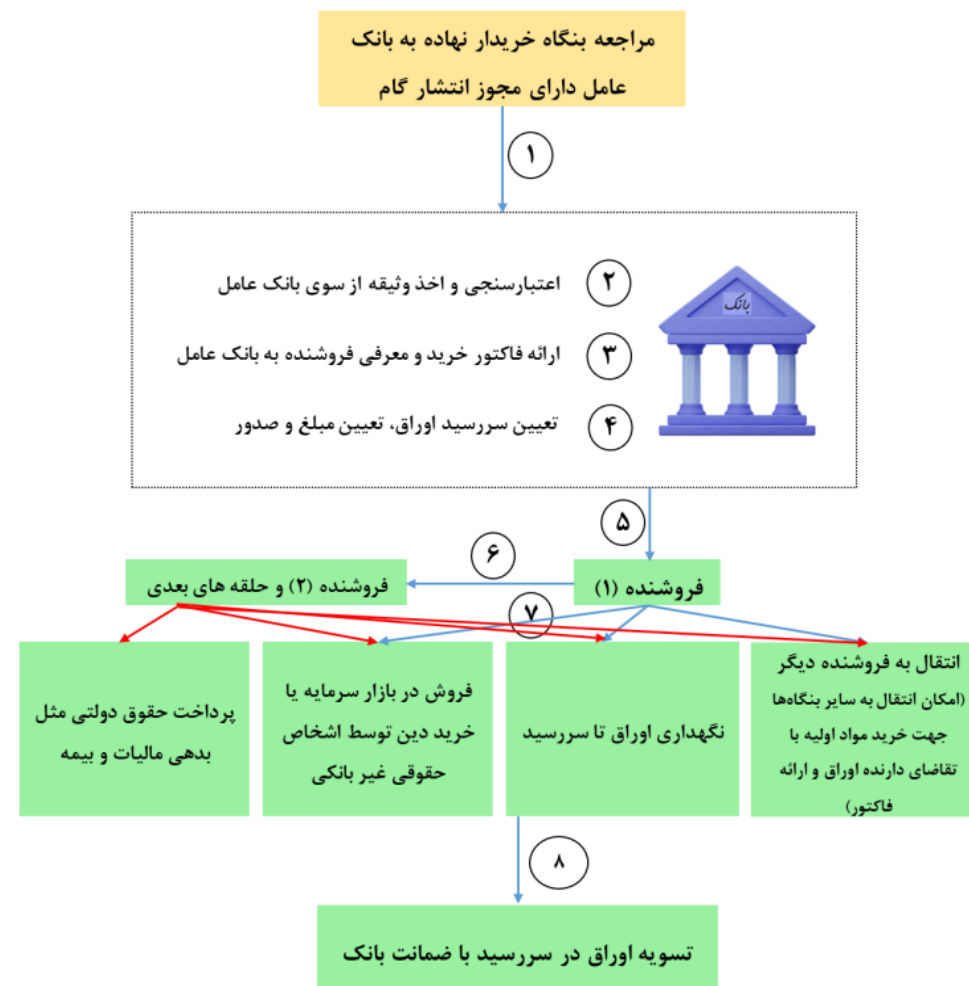

فرایند صدور و ویژگی‌های اوراق گام

ویژگی‌های اوراق گام

در قطعات استاندارد شده با ارزش اسمی یک میلیون ریال	حداقل سررسید یک ماه و حداکثر ۱۲ ماه	قابلیت انتقال بخشی در ارزش اسمی و بر اساس صورت حساب	قابلیت نقد شوندگی بخشی از طریق خرید دین یا انتقال به بازار سرمایه
---	---	---	--

خریدار رکن متعهد فروشنده اول و سایر فروشندگان رکن متقاضی

مهمترین مزایای اوراق گام

- امکان انتقال اوراق به سایر بنگاه‌های زنجیره تامین بدون نیاز به اعتبارسنجی متقاضیان (صرفاً متعهد اعتبارسنجی می‌شود)
- امکان انتشار اوراق گام برای بنگاه خریدار (متعهد) تا سقف ۲۰۰ درصد فروش سال آخر بنگاه
- امکان انتقال به بازار سرمایه و یا تنزیل توسط اشخاص حقوقی غیر بانکی
- معافیت از الزام بازارگردان در معاملات بازار سرمایه
- استفاده از اوراق گام برای پرداخت بدهی به دستگاه‌های اجرایی مندرج در آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گام
- برنامه ریزی جهت استفاده از اوراق گام در معاملات بورس کالا
- عدم نیاز به اخذ سپرده نقدی در قالب پیش پرداخت و میان پرداخت

دستورالعمل گواهی اعتبار مولد (گام)

ماده (۱)

متقاضی: شخص حقیقی یا حقوقی که بابت مطالبات خود گام را دریافت می کند.

متعهد:

شخص حقوقی که بابت تامین سرمایه در گردش جهت خرید کالا و خدمت و شخص حقیقی بابت خرید کالا از موسسه اعتباری تقاضای صدور گام نماید.

ماده (۴)

اوراق گام بر اساس ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام توسط موسسه اعتباری عامل در سامانه گام صادر می شود و متقاضی امکان نگهداری تا سررسید، انتقال در زنجیره تأمین به قیمت اسمی (تا سررسید) و انتقال به بازار سرمایه یا خرید دین (تنزیل) طبق ماده ۵ را دارد.

ماده (۵)

اشخاص حقوقی (غیر از بانک ها و موسسات اعتباری) میتوانند اوراق گام را از دارنده آن در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام و سایر ضوابط و مقررات مربوطه، خرید دین (تنزیل) نمایند.

دستورالعمل گواهی اعتبار مولد (گام)

ماده ۶)

سقف اعتباری هر متعهد معادل ۲۰۰ درصد از فروش سال آخر بر مبنای صورت های مالی حسابرسی شده پس از کسر مانده تسهیلات مرتبط با تأمین مالی سرمایه در گردش و تعهدات ناشی از اوراق گام قبلی منتشره نزد شبکه بانکی تعیین می شود.

➤ تعیین سقف این موضوع در اختیار بانک عامل و پس اقدامات مرتبط از جمله اعتبار سنجی است.

➤ بر اساس ماده ۲ ضوابط کنترل و مدیریت اوراق مزبور، صدور اوراق گام با مبالغ بیش از ۱۰ درصد سقف سالانه مجوز اوراق گام موسسه اعتباری عامل برای هر متعهد با احتساب ذینفعان واحد آن بنگاه منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی است.

دستور العمل گواهی اعتبار مولد (گام)

ماده ۹)

متعهد مکلف است برای استفاده از اعتبار تأیید شده خود توسط موسسه اعتباری عامل جهت صدور اوراق گام، به همراه معرفی متقاضی، تقاضای خود را به همراه معرفی متقاضی و مدارک مثبت^۱ حسب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام به موسسه اعتباری دارای مجوز صدور اوراق گام، ارائه نماید.

ضمناً وفق ماده ۴ ضوابط اجرایی:

موسسه اعتباری عامل موظف به اخذ مدارک مثبت^۲ زیر در صدور اوراق گام از متعهد و در انتقال اوراق گام از متقاضی یا دارنده اوراق است:
الف- موسسه اعتباری عامل می تواند در زمان تشکیل پرونده و اعتبار سنجی نسبت به اخذ پیش فاکتور یا قرارداد فروش کالا یا ارائه خدمت یا بیمه انکاری اقدام نماید.

ب- متعهد مکلف است برای استفاده از اعتبار تأیید شده خود توسط موسسه اعتباری عامل در زمان صدور یا انتقال اوراق گام، به همراه معرفی متقاضی، نسبت به ارائه مستندات مربوط به شرح ذیل اقدام نماید.

➤ فاکتور خرید کالا یا ارائه خدمت که نشان دهنده مطالبات قطعی متقاضی از متعهد است. اعلام صورتحساب الکترونیک از سامانه جامع تجارت الزامی است.

➤ صورت وضعیت مورد تایید کارفرما (در خصوص طرح های بیمه انکاری)

➤ گواهی نامه انجام معامله، صادره از سوی شرکت بورس کالا

دستورالعمل گواهی اعتبار مولد (گام)

- ماده ۱۰۵)
- متقاضی می تواند در راستای آیین نامه هیئت وزیران و در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت گام، اوراق گام را به قیمت اسمی به منظور پرداخت دیون به دستگاههای اجرایی بشرح جدول ذیل منتقل کند.

دستگاه اجرایی	بابت بدهی/تعهدات
۱ سازمان امور مالیاتی	بدهی مالیاتی
۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان/شرکتهای تابعه آن	حقوق دولتی معادن و حق انتفاع
۳ سازمان تأمین اجتماعی	بدهی حق بیمه
۴ بیمارستانهای دولتی و دانشگاههای علوم پزشکی	بدهی تأمین اجتماعی
۵ وزارت نفت و شرکتهای تابع آن	خوراک و سوخت
۶ وزارت نیرو و شرکتهای تابع آن	بدهی قبوض آب و برق
۷ گمرک جمهوری اسلامی ایران	حقوق ورودی
۸ بانک یا موسسه اعتباری غیر بانکی	مسدودی ریالی بابت پیش پرداخت تخصیص ارز

دستورالعمل گواهی اعتبار مولد (گام)

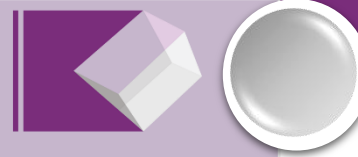
وفق ماده های ۱۲، ۱۳ و ۱۴)

تسویه اوراق گام از طریق اعطای تسهیلات جدید مجاز نمی باشد.
در صورتی که متعهد نسبت به تعهدات خود در سررسید اوراق گام عمل نکند مشمول وجه التزام تاخیر تادیه دین از تاریخ پرداخت وجه اوراق گام توسط موسسه اعتباری عامل با نرخ سود تسهیلات غیر مشارکتی به علاوه ۸ واحد درصد می شود.

ایجاد هرگونه تعهدات و یا اعطای تسهیلات به متعهد، از زمان پرداخت وجه اوراق گام نکول شده از سوی موسسه اعتباری عامل تا زمان وصول کامل مطالبات از سوی هر یک از موسسات اعتباری ممنوع است.

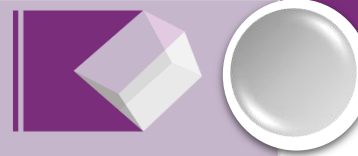
ماده ۱۸)

موسسه اعتباری عامل می تواند اوراق گام صادره را بنا بر درخواست کتبی متقاضی اول مبنی بر انصراف از مطالبه کل وجه اوراق گام مشروط بر عدم انتقال به بازار سرمایه ابطال نماید.

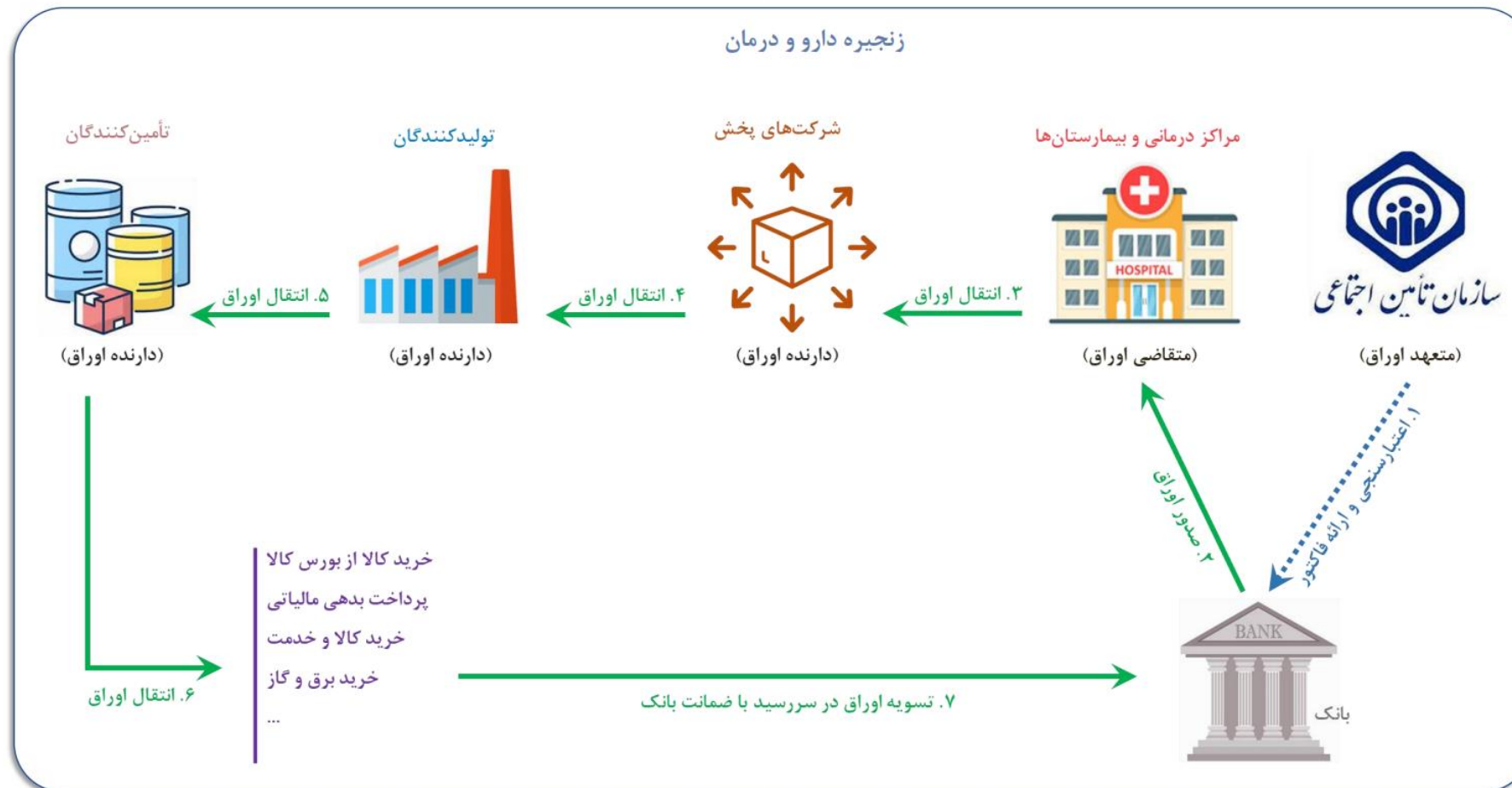

نمونه‌هایی از تأمین مالی زنجیره تأمین

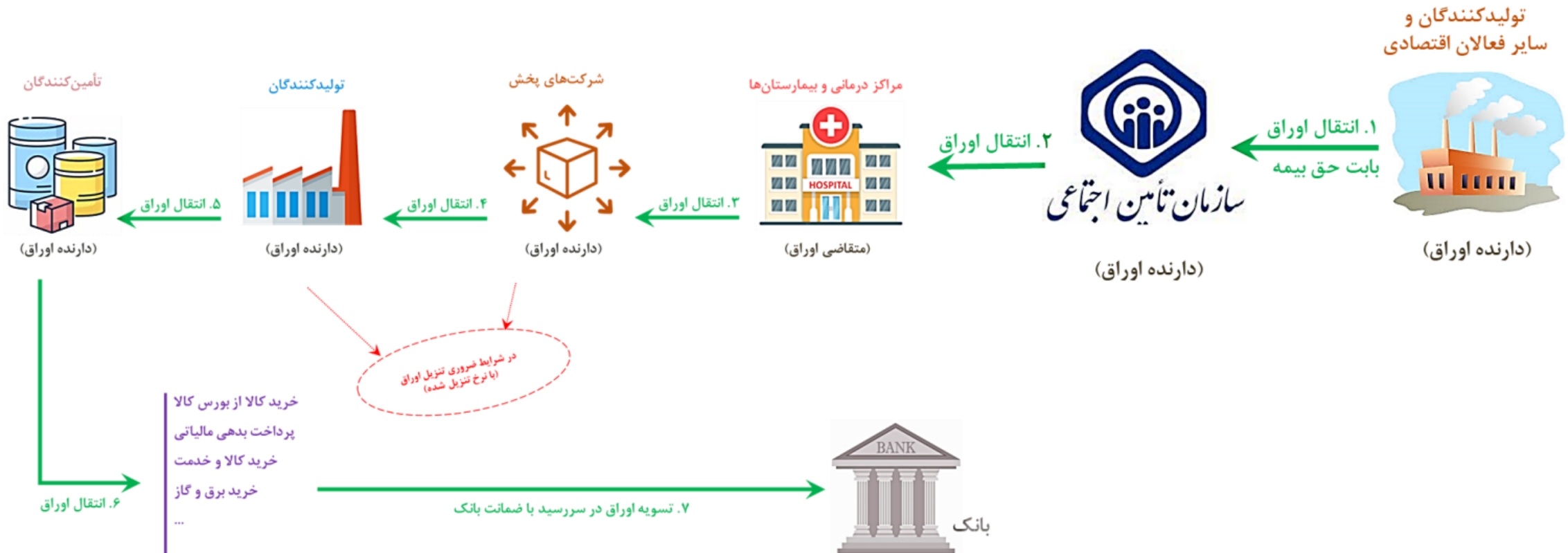

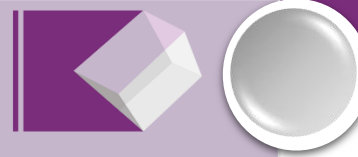
نمونه‌هایی از تأمین مالی زنجیره تأمین

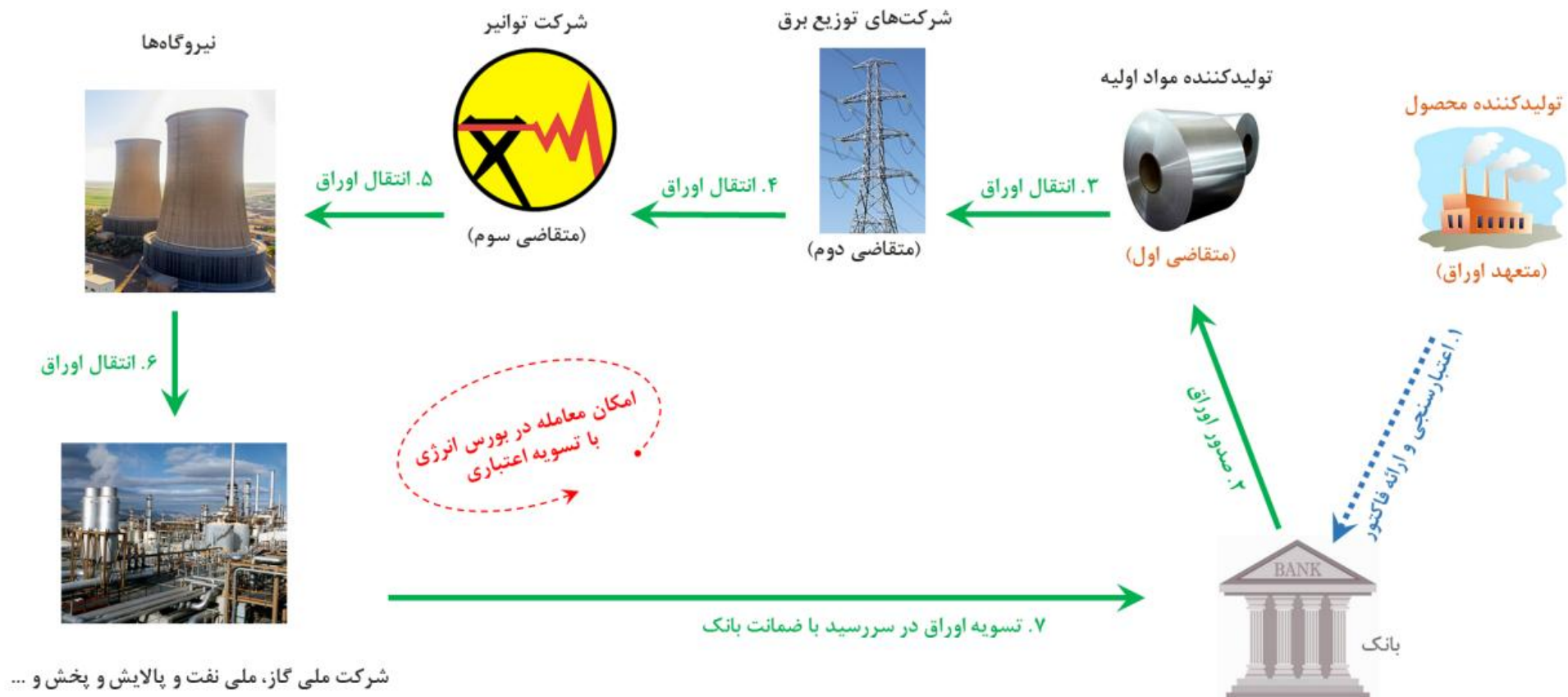

نمونه‌هایی از تأمین مالی زنجیره تأمین

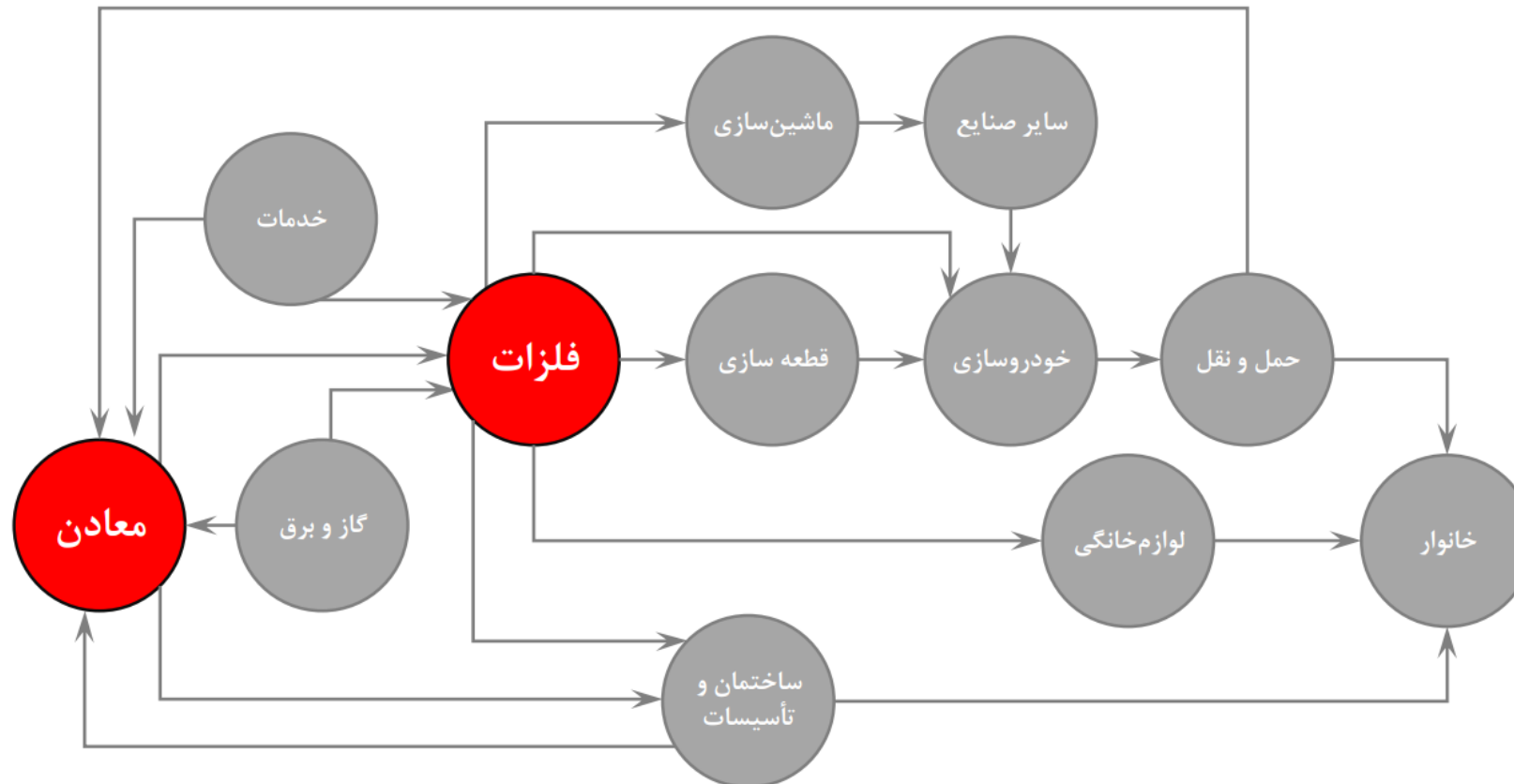
نمونه‌هایی از تأمین مالی زنجیره تأمین

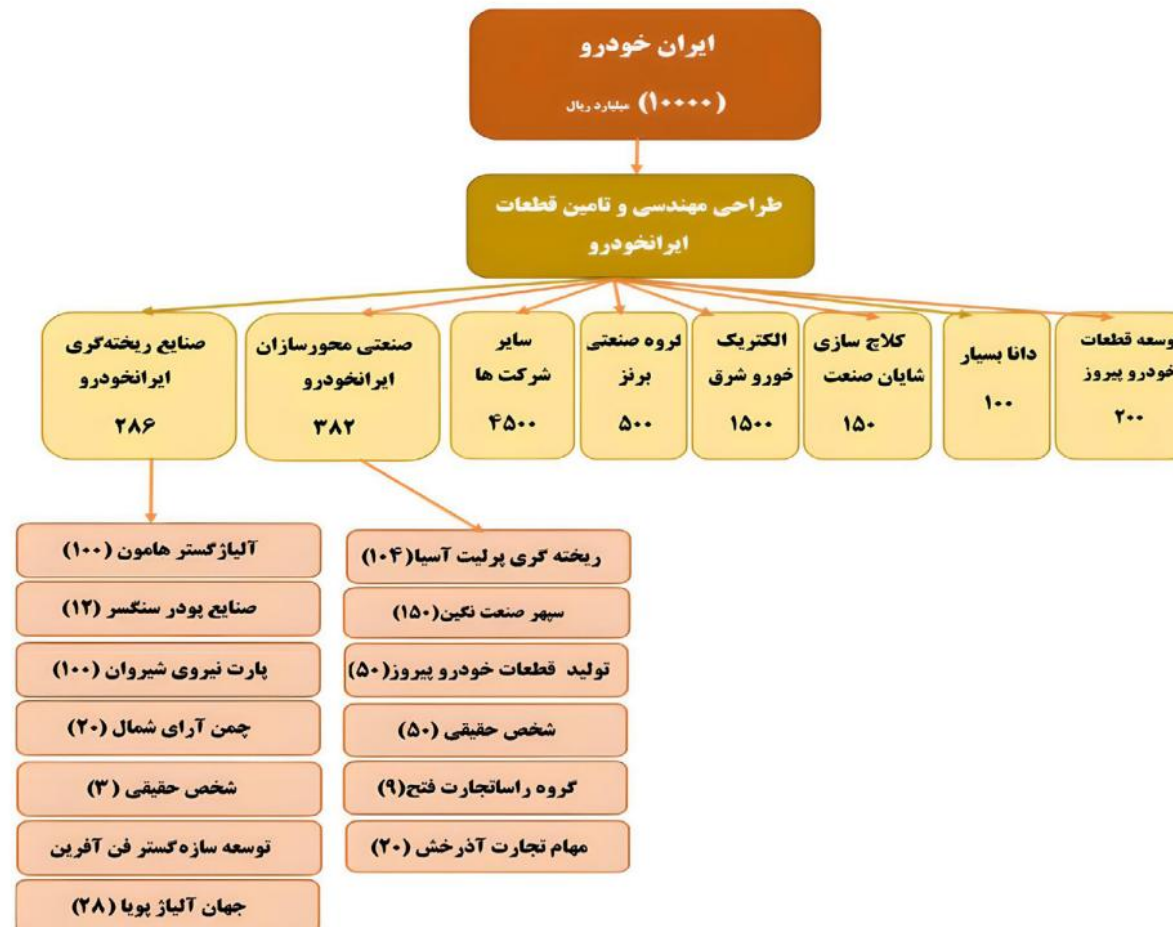
نمونه‌هایی از تأمین مالی زنجیره تأمین

زنجیره تأمین مرتبط با فلزات و معادن

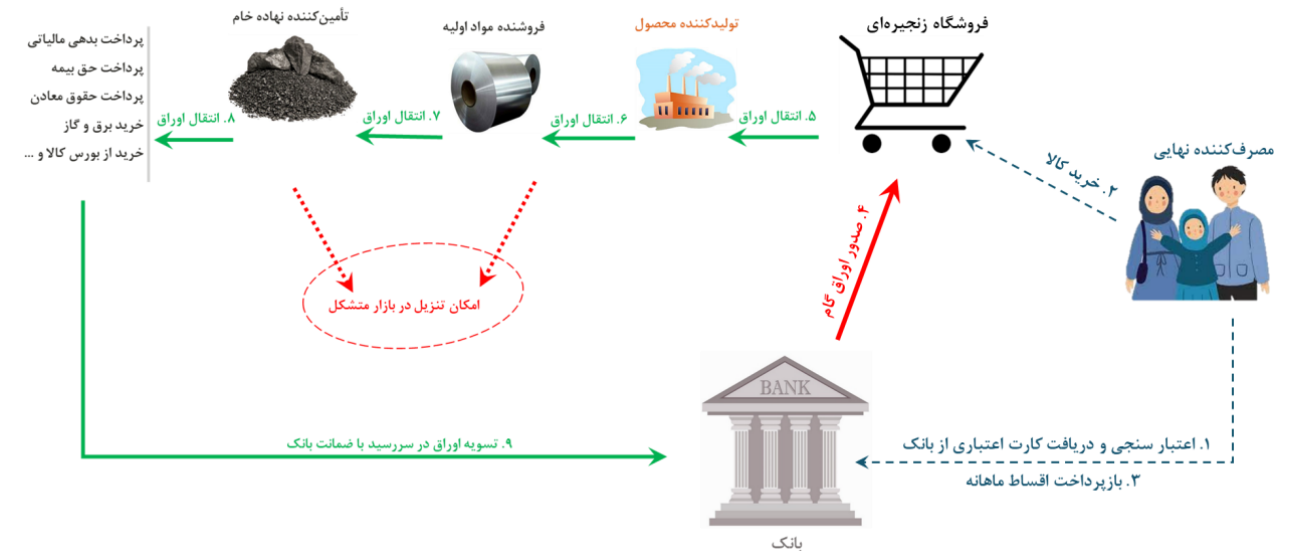
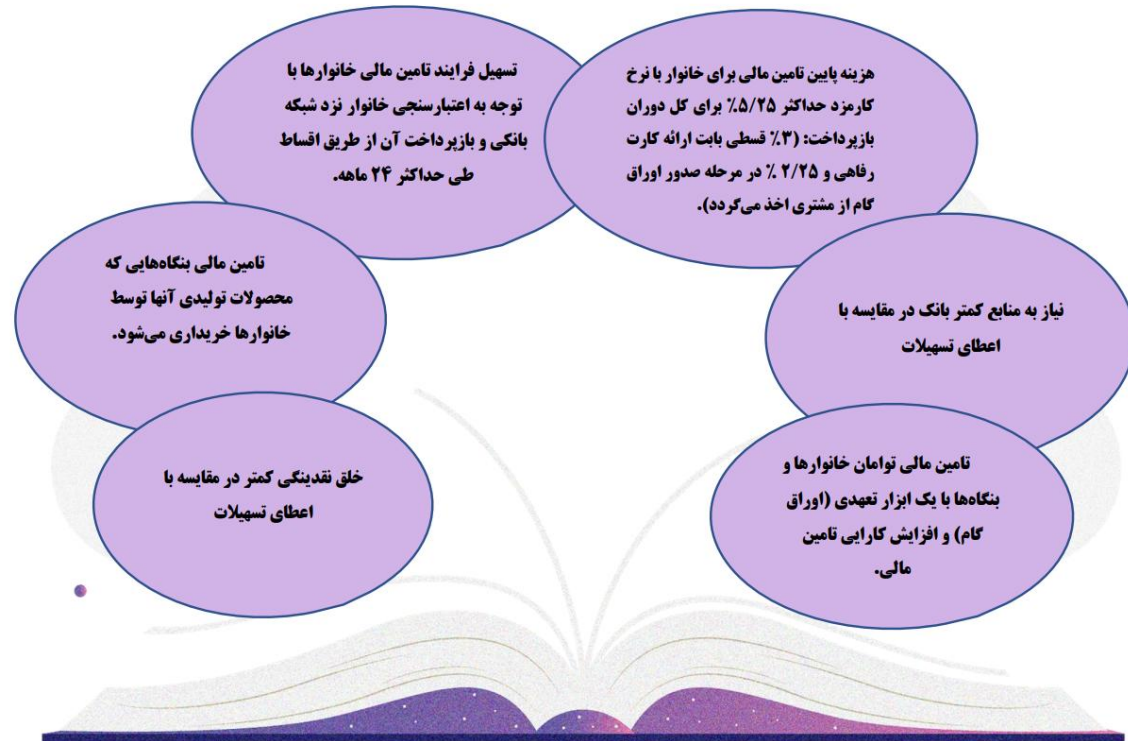
نمونه‌هایی از تأمین مالی زنجیره تأمین

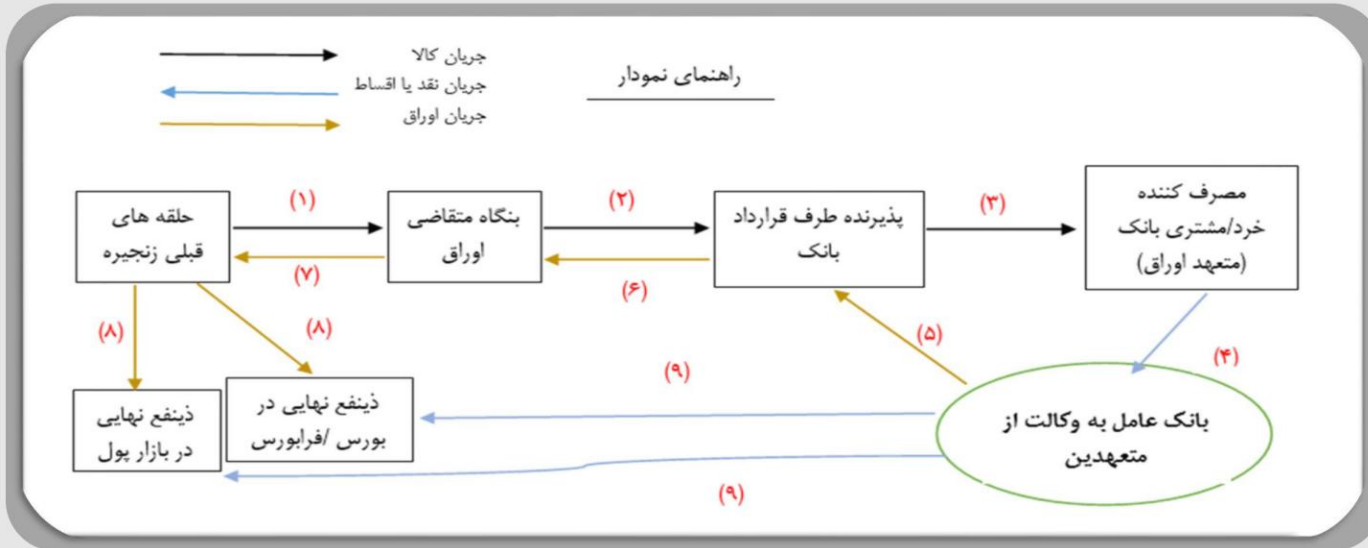
کارت رفاهی متصل به اوراق گام

- با استفاده از این کارت، خانوارها میتوانند از فروشگاه‌های طرف قرارداد، کالاهای مورد نیاز خود را خریداری کرده و بهای آن را در قالب اقساط حداکثر ۲۴ ماهه تا سقف ۵۰۰ میلیون تومان پرداخت نمایند.
- این کارت فاقد سود بوده و نرخ کارمزد آن حداکثر شامل ۳ درصد بابت ارائه کارت رفاهی و حداکثر ۲.۲۵ درصد جهت صدور اوراق گام که مجموعاً ۵.۲۵ درصد است (امکان تخفیف تا ۳۰ درصد وجود دارد).

فرایند اجرایی کارت رفاهی متصل به اوراق گام

- عقد قرارداد بانک صادرکننده کارت رفاهی با پذیرنده
- اعطای کارت رفاهی پس از اعتبارسنجی بانک
- پرداخت اقساط توسط مشتری به صورت ماهانه

■ براساس توافق مابین بانک و پذیرنده، اوراق گام به ذینفعی پذیرنده به عنوان متقاضی گام توسط بانک به وکالت از مشتریان (متعهدین) صادر می شود.

■ پذیرنده به عنوان بنگاه متقاضی میتواند نسبت به انتقال اوراق گام در زنجیره تولید پسین خود به بنگاه های متقاضی دیگر اقدام نماید.

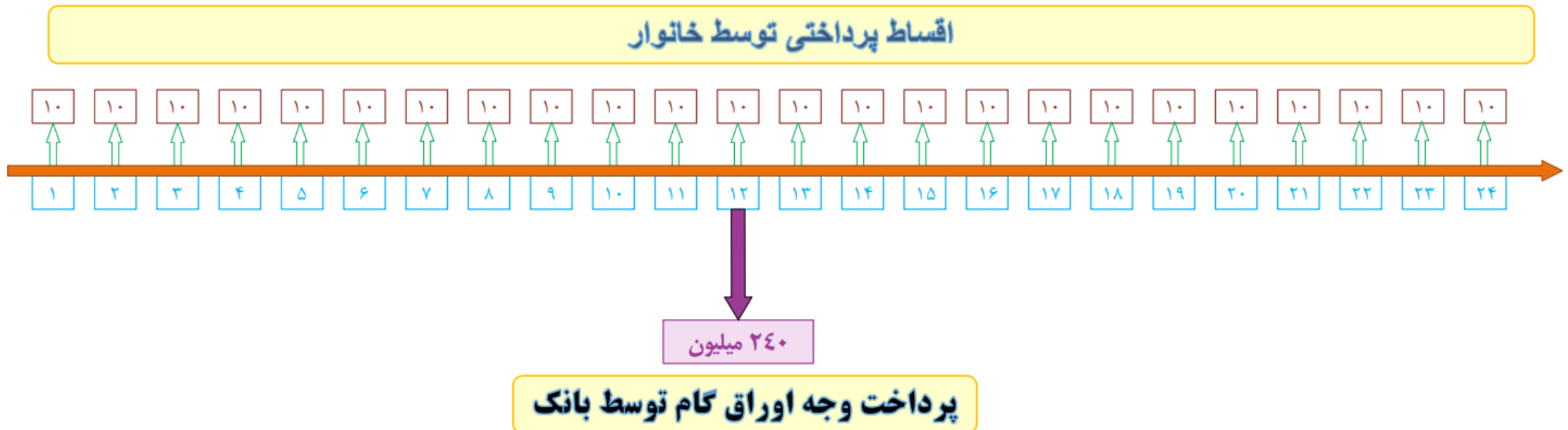
■ در سررسید اوراق گام، ذینفع نهایی اوراق گام چه در بازار پول و چه در بازار سرمایه باشد، نسبت به دریافت وجه اوراق گام اقدام می کند که پرداخت به ترتیب به طور مستقیم و غیرمستقیم توسط بانک پرداخت می شود.

مدل بهینه بانک-مشتري

- مدل اوراق گام ۱۲ ماهه و بازپرداخت اقساط ۲۴ ماهه
- مبلغ کارت رفاهی ۲۴۰ میلیون تومان

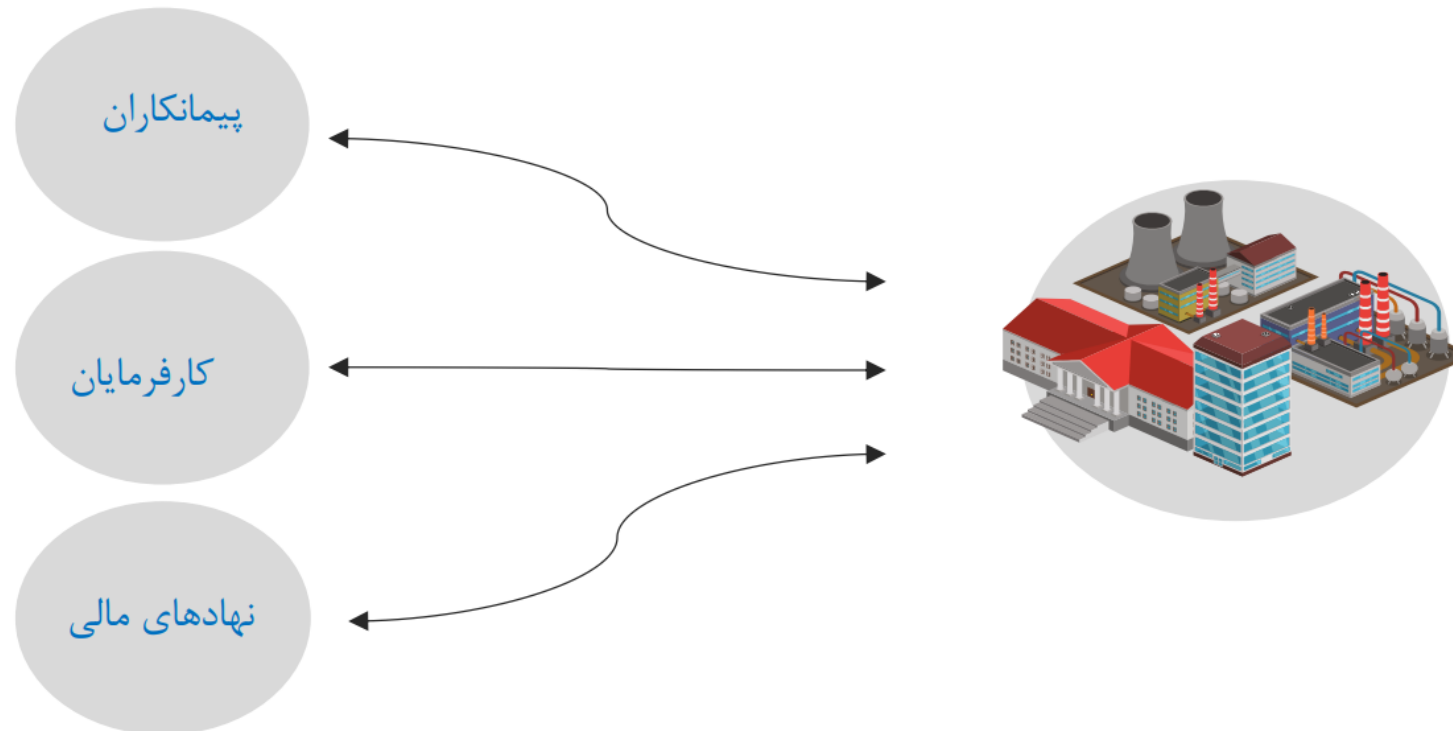
تامین مالی مبتنی بر قرارداد

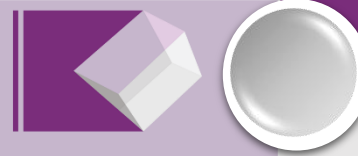
(فکتورینگ)

معرفی فکتورینگ در ایران

- فکتورینگ سازوکاری است که از طریق آن، تامین کنندگان (پیمانکاران) مطالبات قراردادی خود از کارفرمایان را به نهادهای مالی به قیمتی کمتر از مبلغ اسمی آن، واگذار می کنند.

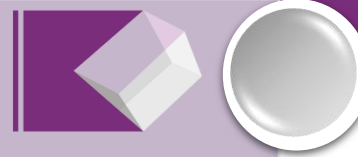

☞ ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب مجلس شورای اسلامی - (۱۳۹۸/۰۲/۱۵)

☞ ماده (۱۱) قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب مجلس شورای اسلامی - (۱۴۰۲)

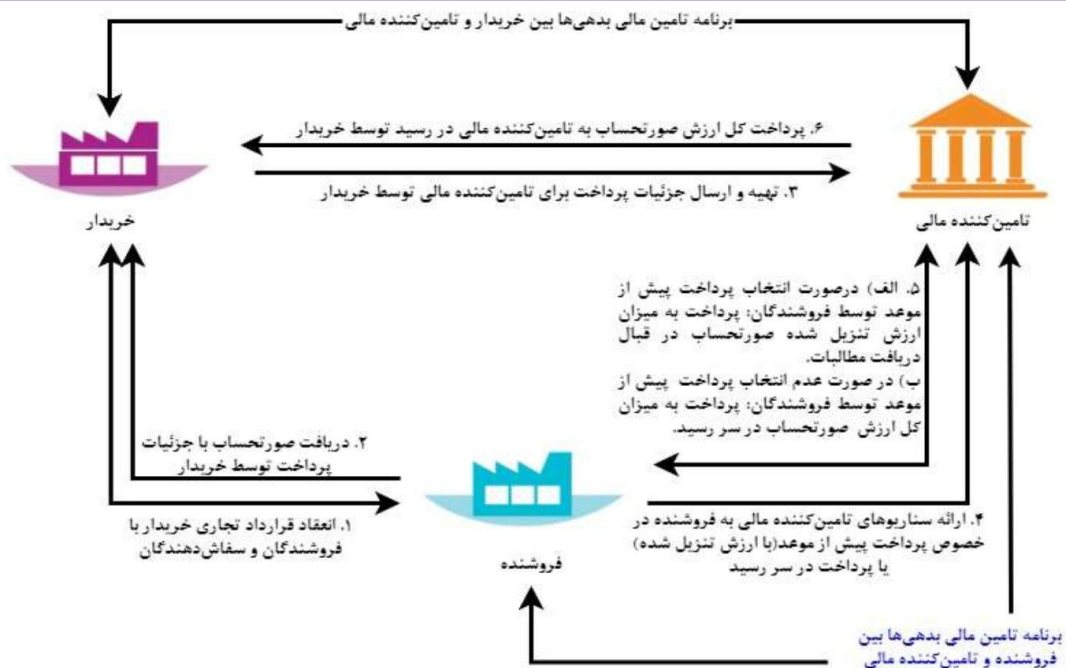
☞ آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایران موضوع نحوه واگذاری مطالبات قراردادی - تصویب‌نامه هیئت وزیران - (۱۳۹۹/۰۷/۲۲)

رویه تأمین مالی از طریق فکتورینگ

رویه فکتورینگ معکوس

- تأمین مالی زنجیره تأمین مبتنی بر خریدار، خریدار (پذیرنده) به جای فروشنده، فرآیند واگذاری مطالبات را آغاز می کند. (مشابه اوراق گام)
- در این روش، موسسه مالی یا بانک به پشتوانه اعتبار و تعهد خریدار، مطالبات تأمین کننده (فروشنده) را قبل از سررسید خریداری و تسویه می کند.

• مبتنی بر اعتبار خریدار است، نه فروشنده.

- فروشنده بدون نیاز به اعتبارسنجی پیچیده و با هزینه مالی کمتر، وجه خود را زودتر دریافت می کند و برای خریدار، ابزاری برای مدیریت سرمایه در گردش و روابط پایدار با تأمین کنندگان است.

- مثال: ایران خودرو و تأمین کنندگان قطعات

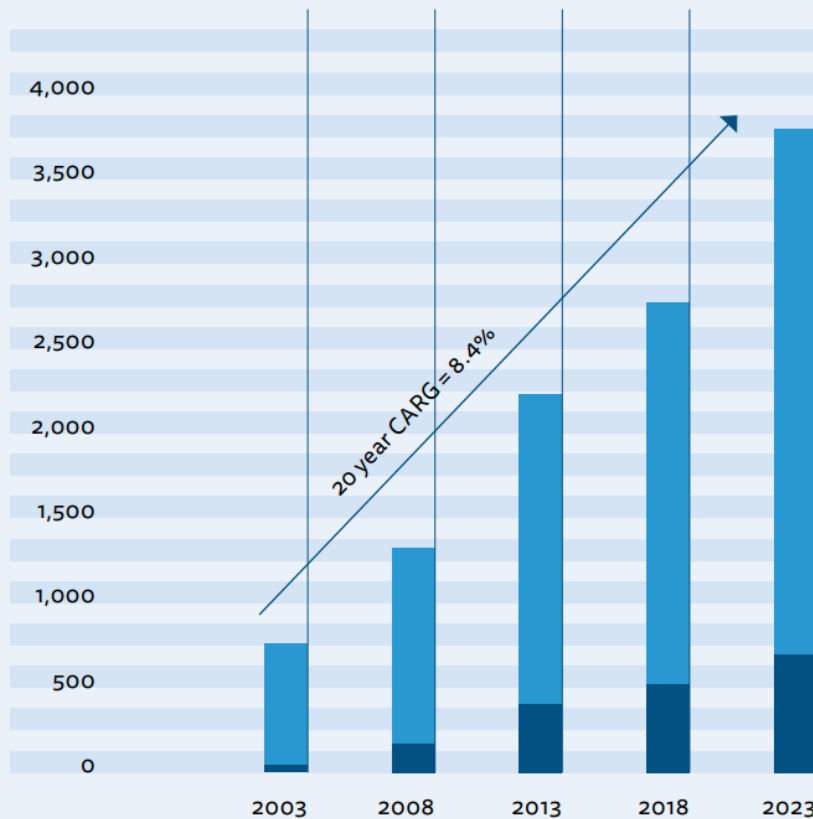
مقایسه میان تنزیل، فاکتورینگ و فاکتورینگ معکوس

ویژگی‌ها / روش‌ها	تنزیل	فاکتورینگ	فاکتورینگ معکوس
تأمین مالی	به ابتکار تأمین‌کننده	به ابتکار تأمین‌کننده	به ابتکار خریدار
نوع اسناد	اسناد دریافتنی	اسناد دریافتنی	اسناد پرداختنی
مبلغ تأمین مالی	۱۰۰ درصد فاکتور منهای هزینه تنزیل	درصدی از فاکتور	درصدی از فاکتور
نرخ بهره	به شرایط تأمین‌کننده وابسته است.	به شرایط تأمین‌کننده وابسته است.	به شرایط خریدار وابسته است.
پرداخت به دارنده نهایی سند تجاری	فوری و در لحظه معامله	تاریخ سررسید	تاریخ سررسید
منافع نهاد مالی	ارزش تنزیل (اما شامل خروج پول نقد است)	حق الزحمه ارائه خدمات مالی	درصدی از تنزیل

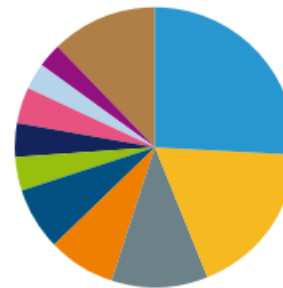
وضعیت فکتورینگ در دنیا

Global Factoring Volume Evolution 2003-2023 in billions of EUR

• حجم کل فکتورینگ در دنیا در سال ۲۰۲۴ به حدود ۳.۸۹ تریلیون یورو رسید.

Share of 2023 FCI Factoring Volume

China	26%	Germany	4%
Spain	18%	Poland	4%
Italy	11%	United States	3%
France	8%	Taiwan	3%
United Kingdom	7%	Rest	12%
Japan	4%		

مزایای فکتورینگ

- تأمین منابع مالی و وجوه نقد برای بنگاه‌های اقتصادی
- رفع محدودیت تضامین و کاهش ریسک عدم دریافت مطالبات توسط نهادهای مالی
- عدم نیاز به وثیقه‌گذاری املاک و دارایی‌ها توسط بنگاه‌های اقتصادی
- کاهش صرف زمان برای کنترل بدهی‌های معوق
- صرفه جویی در هزینه‌های اداری
- استفاده از معافیت‌های مالیاتی مقرر برای هزینه‌ها
- امکان خرید کالا و خدمات در دوره‌های زمانی مورد نظر

اهداف فکتورینگ در ایران

- (۱) تسهیل وصول طلب تامین کنندگان کالا یا خدمات
- (۲) بهره‌گیری از ظرفیت واسطه‌های مالی و پذیرندگان یا اشخاصی است که با استفاده از منابع مالی خود می‌توانند مطالبات سایر فعالان اقتصادی را پذیرش و فکتور کنند.
- در حال حاضر پذیرندگان طبق ضوابط، شامل نهادهای **بازار پول** (بانک‌ها و موسسات پولی غیربانکی) و **بیمه** (شرکت‌های بیمه) و **سرمایه** (نهادهای مالی دارای مجوز) است.

انواع مطالبات قابل پذیرش در چارچوب فکتورینگ

قرارداد اصلی باید در سامانه پذیرش مطالبات ثبت شده باشد و شناسه یکتا داشته باشد.

- ۱- **مطالبات ناشی از فروش کالا:** قراردادهای تأمین کالا به دستگاه‌های دولتی، عمومی یا شرکت‌های خصوصی بزرگ (صورت‌حساب‌های صادر شده که موعد پرداخت آن‌ها در آینده است).
- ۲- **مطالبات ناشی از ارائه خدمات:** قراردادهای خدمات فنی، مهندسی، مشاوره یا پشتیبانی (خدمات نگهداری، تعمیرات یا بهره‌برداری پروژه‌ها).
- ۳- **مطالبات پیمانکاری و پروژه‌ای:** صورت‌وضعیت‌های پیمانکاران پروژه‌های عمرانی یا صنعتی (قراردادهای EPC مهندسی، تأمین تجهیزات و ساخت).
- ۳- **مطالبات ناشی از قراردادهای دولتی:** مطالبات ثبت شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) یا سامانه واگذاری مطالبات سازمان برنامه و بودجه.
- ۵- **مطالبات بخش عمومی غیردولتی:** قراردادهای با شهرداری‌ها، شرکت‌های آب و فاضلاب، شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی.
- ۶- **مطالبات بخش خصوصی معتبر:** قراردادهای با شرکت‌های بزرگ یا زنجیره‌ای که توان پرداخت و اعتبار بالایی دارند.

شرایط پذیرش مطالبات در عملیات فاکتورینگ

- ۱- احراز مالکیت مطالبات توسط واگذارنده
- ۲- عدم وجود تعهد قبلی یا وثیقه‌گذاری مطالبات: مطالبات نباید قبلاً به عنوان وثیقه یا ضمانت در بانک یا مؤسسه دیگری ثبت شده باشد.
- ۳- عدم وجود اختلاف حقوقی یا دعاوی مرتبط با مطالبات
- ۴- تأیید رسمی کارفرما بر صحت مطالبات
- ۵- اعتبارسنجی کارفرما (بدهکار مطالبات)
- ۶- تعیین ارزش تنزیلی مطالبات: ارزش روز مطالبات باید با توجه به فاصله تا سررسید، نرخ تنزیل مصوب و ریسک نکول محاسبه شود. این محاسبه مشخص می‌کند بانک چه مبلغی را باید الان به واگذارنده پرداخت کند و چه سودی از عملیات خواهد داشت.

نحوه محاسبات مبلغ توافقی پذیرش مطالبات قراردادی

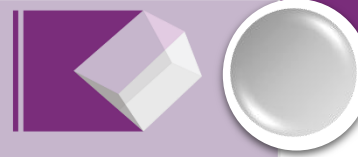
$$\text{مبلغ توافقی پذیرش مطالبات قراردادی} = \frac{\text{مبلغ اسمی پذیرش مطالبات قراردادی}}{1 + (\text{مدت به روز} * \text{نرخ سود توافقی})}$$

۳۶۵۰۰

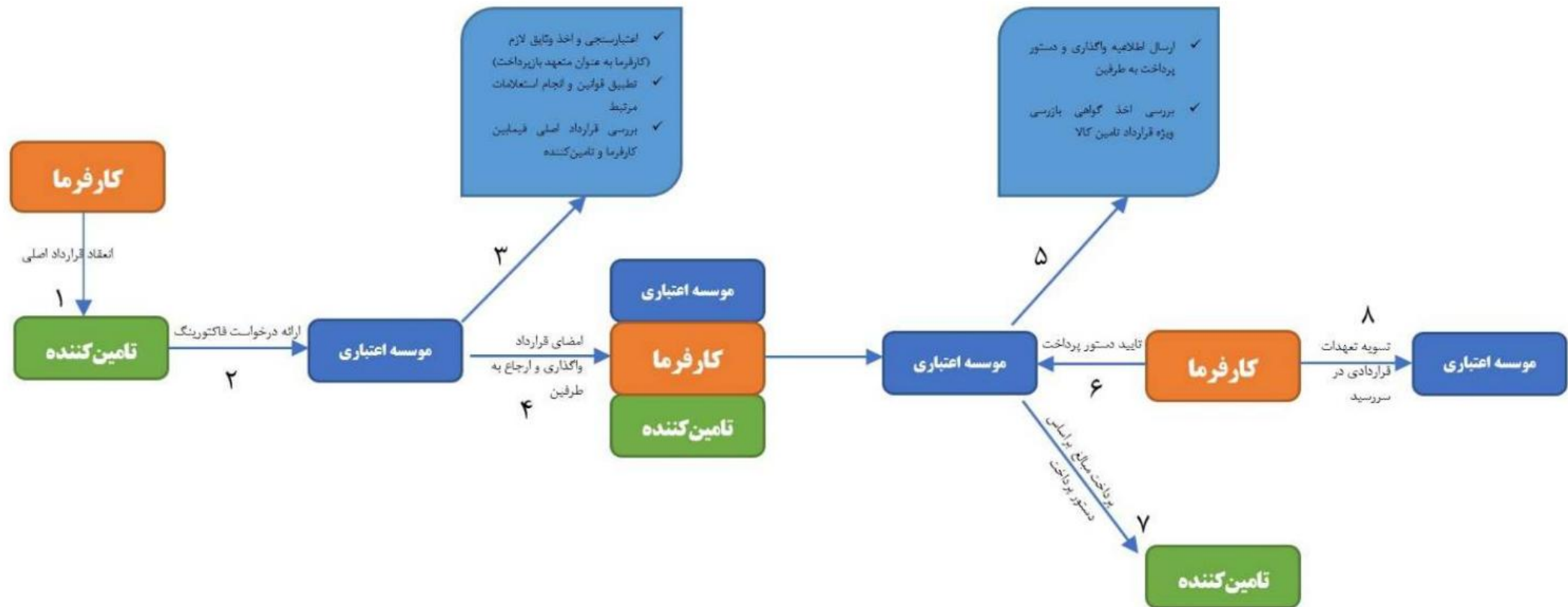
$$\text{سود پذیرش مطالبات قراردادی} = \frac{\text{مبلغ توافقی پذیرش مطالبات قراردادی} * \text{نرخ سود توافقی} * \text{مدت به روز}}{۳۶۵۰۰}$$

مبلغ در تعهد مشتری (کارفرما) در سررسید = مبلغ اسمی پذیرش مطالبات قراردادی

مبلغ واریز شده به حساب تامین کننده (پیمانکاری) = مبلغ توافقی پذیرش مطالبات قراردادی

مدل عملیاتی و اجرایی

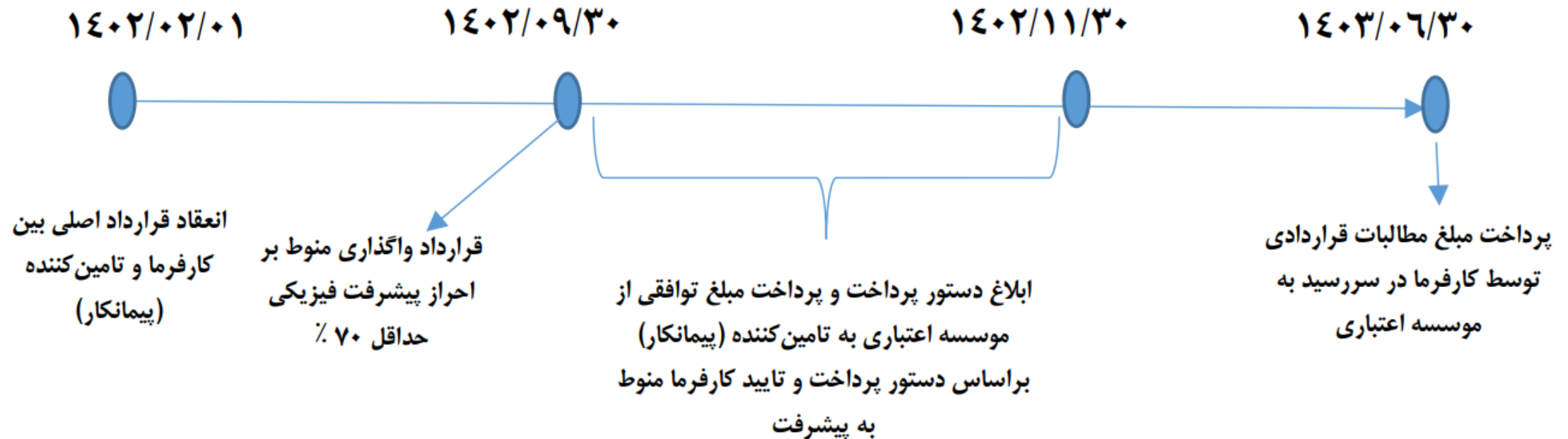

فرآیند پذیرش مطالبات قراردادی (فاکتورینگ)

بررسی نحوه پذیرش مطالبات قراردادی

ثبت قرارداد و اطلاعات در سامانه های ابلاغی

کلیه جزئیات قرارداد، طرفین، مبلغ، نرخ تنزیل و سررسید باید در سامانه های رسمی (مثل سامانه فکتورینگ وزارت اقتصاد یا سامانه واگذاری مطالبات سازمان برنامه و بودجه) ثبت شود.

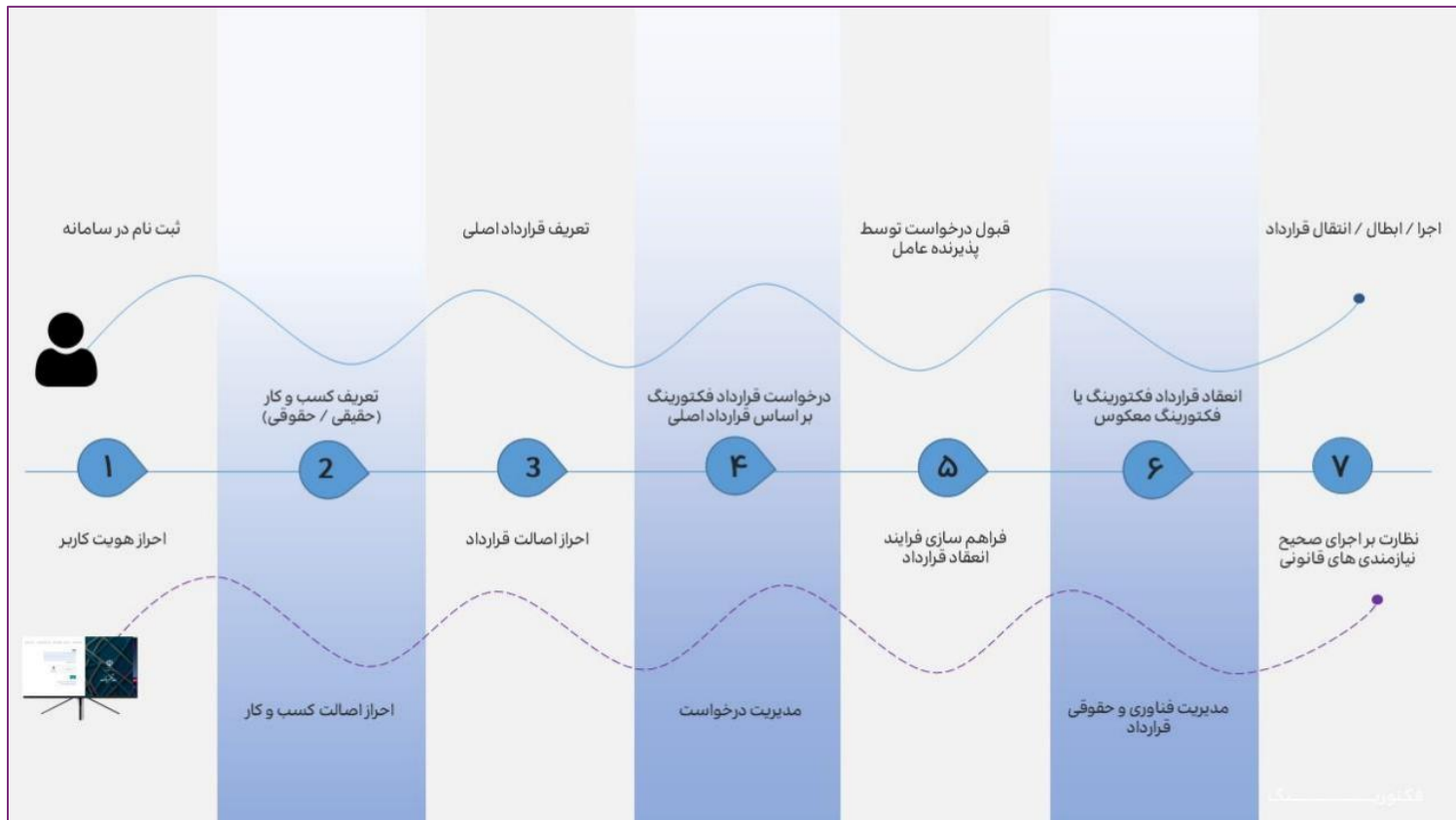
۱. قراردادهای مرتبط با بودجه عمومی

طرح های تملک دارایی های سرمایه ای قانون بودجه سنواتی

۲. سایر قراردادهای:

کارفرمایان بخش غیردولتی یا پروژه های خارج از قوانین بودجه)

factoring.mefa.ir

مسیر کاربران در سامانه

کارمزدهای مرتبط با بررسی و پذیرش فکتورینگ

کارمزد مطالبات قراردادی با ماهیت تأمین کالا
(مشابه سرمایه در گردش)

نیم در هزار مبلغ اسمی
قرارداد فاکتورینگ

کارمزد مطالبات قراردادی با ماهیت تأمین خدمت (مشابه سرمایه ثابت)

یک و نیم در هزار مبلغ
اسمی قرارداد فاکتورینگ

نتیجه‌گیری

- رفع موانع تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها
- تامین سرمایه در گردش پایدار
- بهینه‌سازی سرمایه در گردش طی کل زنجیره ارزش تولید
- کاهش تنگنهای مالی بنگاه‌های اقتصادی
- بهبود ترازنامه و جریان مالی شرکت‌ها
- کمک به ثبات اقتصاد کلان

حُسْنُ التَّدْبِيرِ يُنْمِي قَلِيلَ الْمَالِ، وَسَوْءُ التَّدْبِيرِ يُفْنِي كَثِيرَهُ

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

برنامه ریزی درست، دارایی اندک را افزایش می دهد و برنامه ریزی نادرست، ثروت بسیار را نابود می کند.

بَشْكُرٍ مِنْ حَسَنِ تَوْجِهٍ شَمَا